

A száz pengőn aluli ügyek. Nagy izgalmat okozott ügyvédi körökben a Magyar Törvénykezés 1930. december 20-iki számában megjelenő ama közlemény, amely úgy kommentálta a törvénykezés egyszerűsítéséről szóló törvény 2. §-át, hogy a törvény életbeléptetésével kapcsolatban „a községi bíróság elé tartozó ügyek fizetési meghagyás formájában sem indíthatók még a járásbíróság előtt“ 1931. január elsejétől kezdve.

Bár ezt a téves közlést dr. Moldoványi István, a budapesti központi járásbíróság helyettes elnöke ugyane lap. f. évi első számában megcáfolta és kifejtette, hogy az egyszerűsítési törvény 2. §-a nemcsak, hogy nem tartalmaz ilyen rendelkezést, de a törvény szövegéből sem következtethető ilyen értelmezés, mégis úgy érzem, hogy nem végzek felesleges munkát, ha még egy döntő érvet sorakoztatok fel az elnök úr cikke mellé.

Ha a Magyar Törvénykezés cikkírója elolvasta volna az egyszerűsítési törvény indokolását, akkor téves álláspontját nem is dobhatta volna be a jogi közvéleménybe és még csak kétely sem merülhetett volna fel abban a tekintetben, hogy lehet-e ezután is száz pengőn aluli ügyekben fizetési meghagyásokat, úgy, mint eddig, a járásbíróságoknál beadni és kibocsátani.

A törvény indokolása ugyanis szóról-szóra a következőket mondja:

„A Pp. s különösen a régi sommás eljárás első §-ának szövegezése folytán az a kétség merült fel, hogy a Pp. 1. §-ának második pontjában a pertárgy értékére való tekintet nélkül a járásbíróság hatáskörébe tartozó ügyekre fennáll-e a községi bíróság hatásköre és hogy a községi bíróság hatáskörébe tartozó ügyekben kiköthető e a járásbíróság hatásköre.

E kétségek kiküszöbölése végett a törvényjavaslat szükségesnek tartja annak világos kijelentését, hogy az első §-ban felsorolt valamennyi ügy, tehát azok az ügyek is, amelyek tekintet nélkül a pertárgy értékére a járásbíróság hatáskörébe vannak utalva, csak annyiban tartoznak a járásbíróság hatáskörébe, amennyiben nincsenek a községi bíróság hatáskörébe utalva.

Ennek a §-nak a rendelkezése nem érinti a Pp. 758. §-ának azt a rendelkezését, hogy a községi bíróság hatáskörébe tartozó követelést a hitelező a járásbíróság előtt fizetési meghagyás útján érvényesítheti. Amennyiben a rendelkezés módosítása szükségessé válnék, ami lehetséges akkor, ha a községi bíraskodással megbízott békebíró előtt a követelést fizetési meghagyás útján lehet majd esetleg érvényesíteni, ebben az esetben ezt a

kérdést a külön törvénnyel szabályozandó községi bírászkodás szabályozásának körében kell majd megfontolni.“

Tiszta dolog tehát, hogy az egyszerűsítési törvény 2. §-a egy egyszerű magyarázati szabályt foglal magában, amely ki akarta zárni, a jövőre nézve annak a kétségnek a felmerülését, hogy a járásbíróság hatáskörébe utaltassanak az értéküknél fogva a községi bíróság hatáskörébe tartozó ügyek. Ezen általános rendelkezés pedig semmiképen sem helyezte hatályon kívül az általános szabály alól kivételt statuáló rendelkezését a Pp. 758. §. utolsó bekezdésének, amely szerint a felperes követelését a járásbíróság előtt fizetési meghagyás útján érvényesíthesse.

Dr. Kelényi Jenő

A törvénykezés egyszerűsítéséről szóló törvény és életbeléptető rendelet hiányosságairól. Amikor a törvénykezés egyszerűsítéséről szóló 1930. évi XXXIV. t.-c.-et szerkesztették, az igazságügyminisztérium akként tervezte, hogy a békebíráskodásról szóló törvénnyel egyidejűleg lépteti majd életbe. Ez az utóbbi törvényjavaslat azonban még kodifikálás alatt lévén, egyelőre bizonytalan ideig nem fog törvényerőre emelkedni és életbelépni.

Az igazságügyminisztérium azonban a Te. életbeléptetésénél a már törvénnyé vált Te.-nek, a békebíráskodásról szóló tvj. hatálybaléptétől való időbeli eltolódását, nem vette figyelembe és így olyan hézagok keletkeztek, amelyek feltétlenül orvoslásra szorulnak.

Mindjárt a Te. 2. §-a nyitva hagyja ama kérdést, vajjon 1931 jan. 1-től 100 P értéken aluli fizetési meghagyásos ügyek előterjeszthetők-e a járásbíróságnál. A Te. 2. §-a szerint ugyanis a járásbíróság hatáskörébe csak azok az ügyek tartoznak, amelyek nincsenek a községi bíróság hatáskörébe utalva. Már pedig a Pp. 758. §-a szerint 100 P értéken aluli és pénzfizetésre, munkateljesítésre, vagy ingó dolog iránti perek a községi bíróság hatáskörébe tartoznak és bár ezen §. megengedi 100 P-n aluli követelésnek fizetési meghagyás útján való érvényesítését, mégis a Te. 2. §-ból az következik, hogy jan. 1-től ezen ügyekben is a községi bíróság lesz a kizárólagos hatáskörrel bíró bíróság. Hogy ez minő hátránnyal járna, azt nem is kell vitatni. Eltekintve attól, hogy a községi bíróság ügyvédi költséget nem állapíthat meg, a részletügyletekből származó és majdnem mindig 100 P-n aluli követelések behajthatása a lehetetlenséggel volna határos. Mert vajjon a budapesti nagykereskedő elmenne-e 40 P-s követelésének tárgyalására a porva-cseszneki előljáráshoz?